

Ontwerpbesluit Verlenen ontheffing

Liander N.V.
T.a.v. de heer C. Helmes
Utrechtseweg 68
6812 AH ARNHEM

Datum
11 november 2022

Zaaknummer
2022-009588

Onderwerp
Wet natuurbescherming -
soortbescherming

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 10

Locatie
Perceel Oldebroek (ODBo1) AB 149

Gemeente
Oldebroek

Activiteit
Verplaatsen ooievaarsnest van een
hoogspanningsmast

Beste meneer Helmes,

Hierbij ontvangt u een ontwerpbesluit over bovengenoemde aanvraag.

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze ontheffing beschreven in bijlage 1. In bijlage 2 is een kaart van het projectgebied opgenomen en in bijlage 3 de mitigerende maatregelen. Neem alle bijlagen goed door.

Ontwerpbesluit

U ontvangt nu het ontwerpbesluit. U mag pas met de activiteiten beginnen als u het definitieve besluit heeft ontvangen.

Wij publiceren dit ontwerpbesluit op www.overheid.nl. Belanghebbenden kunnen op dit besluit reageren door middel van het indienen van een zienswijze. Als wij reacties ontvangen, krijgt u hierover bericht.

Wilt u een zienswijze indienen? Dat kan mondeling door contact op te nemen met het Provincieloket, telefoonnummer 026 359 99 99, schriftelijk via Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem of digitaal via post@gelderland.nl.

Datum

11 november 2022

Zaaknummer

2022-009588

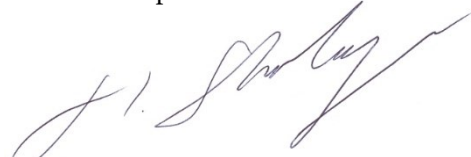
Blad

2 van 10

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](https://www.gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Erik Steenbergen
Teammanager Vergunningverlening

Documentnummers inzage stukken:

03728964, 03768943

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting besluit
- Bijlage 2 – Kaart projectgebied
- Bijlage 3 – Mitigerende maatregelen

BIJLAGE 1 – TOELICHTING BESLUIT

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Liander N.V., Utrechtseweg 68, 6812 AH Arnhem, hierna te noemen de aanvrager, van 22 juni 2022 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met een *conclusie en overige verplichtingen*.

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 22 juni 2022 ontvingen wij een aanvraag van Liander N.V. voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.1 lid 2 en 4 voor het opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren én het opzettelijk storen van de ooievaar.

De ontheffing wordt aangevraagd op basis van het in de wet genoemde belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor de aangevraagde werkzaamheden niet eerder een ontheffing verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Deze aanvraag is nog niet getoetst aan het gebiedendeel zoals neergelegd in hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming. Mogelijk zijn er door het project ook effecten van stikstof en is hier ook een vergunning Wnb voor nodig. Indien dit het geval is, dient de aanvrager deze ook bij de provincie aan te vragen.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op artikel 3.3 lid 1, lid 4 en lid 5 van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Liander N.V., Utrechtseweg 68, 6812 AH Arnhem;

voor de soort, verbodsbepaling en het wettelijke belang zoals weergegeven in tabel 1

Datum

11 november 2022

Zaaknummer

2022-009588

Blad

4 van 10

Tabel 1 Soort, verbod en belang

Soort	Verbod		Belang
Ooievaar (<i>Ciconia ciconia</i>)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten	A

Belang:

A. Artikel 3.3 lid 4b onder 1 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor het verwijderen van het ooievaarsnest op hoogspaningsmast 42 op kadastraal perceel Oldebroek (ODBo1) AB 149 zoals aangegeven in figuur 1 van bijlage 2.
2. De werkzaamheden moeten uiterlijk 31 december 2024 uitgevoerd zijn.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soort, het verbod en het belang zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met de provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2022-009588.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2022-009588.
9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waardoor verbodsbepalingen worden overtreden moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2022-009588.

Datum

11 november 2022

Zaaknummer

2022-009588

Blad

5 van 10

10. De voorgenomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de ooievaar.
11. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waardoor verbodsbepalingen worden overtreden wordt door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2022-009588. In de opdrachtbevestiging dient een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te worden vermeld.
12. Vanaf het moment dat verstorende werkzaamheden plaatsvinden is de ontheffinghouder ervoor verantwoordelijk dat de ecologisch deskundige tijdens de ecologische begeleiding alle bevindingen bijhoudt in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd aanwezig zijn op de projectlocatie en dient door de ontheffinghouder op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.
13. Het logboek dient door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden aan de provincie Gelderland te worden verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2022-009588.

Soortspecifieke voorschriften

14. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd onder het kopje *In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen* en die zijn opgenomen in bijlage 3 van deze ontheffing dienen te worden uitgevoerd.
15. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 10 begeleidt in elk geval het ontmantelen en verwijderen van het ooievaarsnest en het plaatsen van de ooievaarsnestpalen.
16. Het ooievaarsnest mag pas worden verwijderd als de alternatieve ooievaarsnestpalen zijn geplaatst.
17. Het ooievaarsnest dient te worden verwijderd buiten de periode dat de ooievaar op het nest terugkeert van de overwinteringsplaats en buiten het broedseizoen van de ooievaar. Per jaar en per broedpaar kan deze periode zowel eerder als later beginnen en eindigen. De deskundige op het gebied van de ooievaar dient het juiste moment te bepalen.

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Datum

11 november 2022

Zaaknummer

2022-009588

Blad

6 van 10

18. Om te voorkomen dat de ooievaars bij terugkomst van de overwinteringsplaats toch weer in de hoogspanningsmast gaan nestelen, dient deze na het verwijderen van het nest ongeschikt te worden gemaakt en gehouden, bijvoorbeeld door het afdekken van de mast. De deskundige op het gebied van de ooievaar dient de juiste methode van ongeschikt maken te bepalen.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG**Project***In de aanvraag beschreven project*

Liander is voornemens om tussen Hattem en Lelystad diverse hoogspanningsmasten te vervangen en te verzwaren, omdat op dit traject enkele masten tijdens een storm zijn omgewaaid. In één hoogspanningsmast, mast 42, bevindt zich een ooievaarsnest. Om de werkzaamheden uit te kunnen voeren moet het ooievaarsnest worden verwijderd. Ten behoeve van de werkzaamheden zal geen bebouwing gesloopt worden en worden geen bomen gekapt. Om de masten te kunnen bereiken is een verharde weg aangelegd door agrarische percelen en over de watergangen zijn bruggen aangelegd. Ook zijn er noodmasten gerealiseerd, die verwijderd zullen worden wanneer de nieuwe masten gerealiseerd zijn. De werkzaamheden starten begin 2023 en zullen naar verwachting eind 2023 zijn afgerond.

In het bij de aanvraag toegevoegde rapportage “Activiteitenplan Ooievaar. Mast 42 Groote Woldweg te Oosterwolde” (Anteagroup, 7 september 2022) zijn opgenomen:

- Het uitgevoerde ecologisch onderzoek en de resultaten;
- Een effectbeoordeling van het project;
- De te nemen mitigerende of compenserende maatregelen;
- Alternatievenafweging;
- Onderbouwing wettelijk belang;
- Beoordeling staat van instandhouding.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden en de effecten van het project op deze waarden

In 2022 is een natuurtoets uitgevoerd bestaande uit een bureauonderzoek en een eenmalig veldbezoek op 9 februari 2022. Vanwege de aanwezigheid van een ooievaarsnest op mast 42 is er op 12 juni 2022 nog een aanvullend veldbezoek uitgevoerd. Tijdens dit bezoek is een waarneming gedaan van een ooievaar met een jong op dit nest. Door de werkzaamheden wordt één nestlocatie van de ooievaar verwijderd en wordt een klein deel van het foerageergebied benut voor de werkzaamheden.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen

Het ooievaarsnest wordt buiten het broedseizoen verwijderd om doden, verwonden of verstoren van broedende vogels te voorkomen.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de ooievaar te beperken worden de volgende maatregelen voorgesteld:

- Plaatsen van twee paalnesten op de locaties zoals weergegeven in bijlage 3, waarbij de volgende voorwaarden gelden:
 - o Men moet ervoor zorgen dat de vogels een veilige vlucht naar het nest hebben (weg van de elektrische lijn) en de mogelijkheid van een comfortabele landing - een begraven paal, dak van een huis of bijgebouw, of een boom.
 - o Het nest moet worden geplaatst op een hoogte van 4-10 m. Er moet onmiddellijk rekening worden gehouden met de juiste sterkte van de ondersteunende structuur, omdat het gewicht van het nest elk jaar groter zal zijn.

Datum

11 november 2022

Zaaknummer

2022-009588

Blad

7 van 10

- Het platform waarop het nest zal worden geplaatst, kan worden gemaakt van houten of metalen elementen - in het verleden werden hiervoor alleen houten raderen of houten eggen gebruikt.
- Op het platform dient de basis van het nest gebouwd te worden. Zelfbouw van een ooievaarsnest moet laat in de herfst of het vroege voorjaar gebeuren, wanneer de vogels nog niet zijn gearriveerd en nog niet zijn begonnen met het zoeken naar een plek om te wonen.
- Het nest dient te worden gemaakt door een laag dunne takken op de bodem leggen - het wordt een "kussen" van ongeveer 30 cm dik. In het midden wordt een laag stro en hooi gelegd. Er moet kreupelhout worden toegepast om de basis te versterken. Bind de takken in geen geval met een touwtje zodat de vogels niet gewond raken.
- Voor de zelfbouw van het nest kan het te verwijderen nest worden hergebruikt, als deze intact verwijderd kan worden. Ook kunnen bij de zelfbouw van het nest de randen van het vogelnest worden bespat met kalk, als imitatie van vogelpoep, om het er oud uit te laten zien.
- De nestpalen worden geplaatst voordat de vogels zijn vertrokken, zodat de ooievaars de kans hebben gehad om de locaties te ontdekken (onbekend of dit is gebeurd).
- Begin 2023 en buiten het broedseizoen wordt het niet in gebruik zijnde nest verwijderd.
- Op de nieuwe locaties worden takken aangeboden, zodat ooievaars de nieuwe plekken sneller ontdekken.

Beoordelingskader

Tabel 2 geeft een overzicht weer van de relevante aspecten waarop getoetst is in het kader van de Wnb.

Tabel 2 Beoordeling van het toetsingskader

Toetsingskader	Beoordeling
Er is voldoende onderzoek uitgevoerd naar alle mogelijk voorkomende soortgroepen en alleen op de aangevraagde soorten treedt een effect op door het project. <u>Toelichting:</u> Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is. Buiten het ooievaarsnest is het niet aannemelijk dat er andere beschermde soorten gebruik maken van de hoogspanningsmast.	Ja
Het onderzoek naar de aangevraagde soorten is door deskundigen uitgevoerd en door ons als voldoende beoordeeld.	Ja
De negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden worden met de voorgeschreven maatregelen voldoende gemitigeerd en gecompenseerd. <u>Toelichting:</u> De voorgestelde mitigerende maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Er zijn enkele aanvullende voorschriften opgenomen ten aanzien van de ecologische begeleiding, het ongeschikt maken en de werkbare periode.	Ja
De alternatieve locaties, werkwijze, inrichting en planning zijn voldoende afgewogen en er is geen bevredigend alternatief. <u>Toelichting:</u> De werkzaamheden worden uitgevoerd aan reeds bestaande hoogspanningsmasten. Het uitvoeren van de werkzaamheden op een andere locaties is dan ook niet mogelijk.	Ja

Datum

11 november 2022

Zaaknummer

2022-009588

Blad

8 van 10

Aangezien de werkzaamheden ongeveer een jaar duren is het mijden van het broedseizoen niet mogelijk; het gefaseerd uitvoeren van de werkzaamheden is bovendien technisch, ecologisch en financieel onwenselijk. Daarnaast is de locatie toch al minder geschikt door het uitvoeren van de werkzaamheden, waardoor de kans bestaat dat de ooievaars bij terugkeer geen gebruik zullen maken van de locatie. Het tijdelijk verplaatsen en na afronding van de werkzaamheden terugplaatsen van het ooievaarsnest is een optie, maar dan moeten de ooievaars twee keer verhuizen en treedt er nog steeds aantasting op van het oorspronkelijke nest. Bovendien kan het nest in de toekomst bij eventueel onderhoud alsnog weer worden aangetast. Door direct permanente alternatieve nestlocaties aan te bieden in de vorm van twee nestpalen, hebben de ooievaars keuzemogelijkheid en hoeven ze deze locaties in een later stadium niet weer te verlaten.	
Het wettelijk belang waarvoor is aangevraagd zoals aangegeven in tabel 1 is van toepassing en voldoende onderbouwd. <u>Toelichting:</u> De mast 42 maakt onderdeel uit van een hoogspanningsleiding tussen Hattem en Lelystad. Op dit traject zijn enkele masten tijdens een storm omgewaaid. Deze masten moeten worden vervangen en de overige masten worden verzwaard om het functioneren van het hoogspanningstracé te garanderen en te voldoen aan de wettelijke aansluitplicht. In de huidige situatie is er sprake van een enkele nood-hoogspanningslijn, waardoor er sprake is van een beperkte capaciteit en kunnen verstoringen in het net niet worden opgevangen.	Ja
De lokale staat van instandhouding van de aangevraagde soorten blijft gewaarborgd door het nemen van de voorgeschreven maatregelen. <u>Toelichting:</u> Door het aanbieden van twee alternatieve nestpalen en het verwijderen van het nest op het moment dat de ooievaar niet aanwezig is in Nederland, worden negatieve effecten tot een minimum beperkt en heeft de ooievaar de mogelijkheid om uit te wijken.	Ja

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke (aangevraagde) soorten welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soort en dit verbod wordt de ontheffing verleend. Dit wijkt af van de aangevraagde verboden. De ontheffing is ook aangevraagd voor artikel 3.1 lid 4 voor het opzettelijk storen van de ooievaar. Op grond van artikel 3.1 lid 5 is dit verbod echter niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding. Nu dit niet aan de orde is, wordt er geen ontheffing verleend voor het opzettelijk storen.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Datum

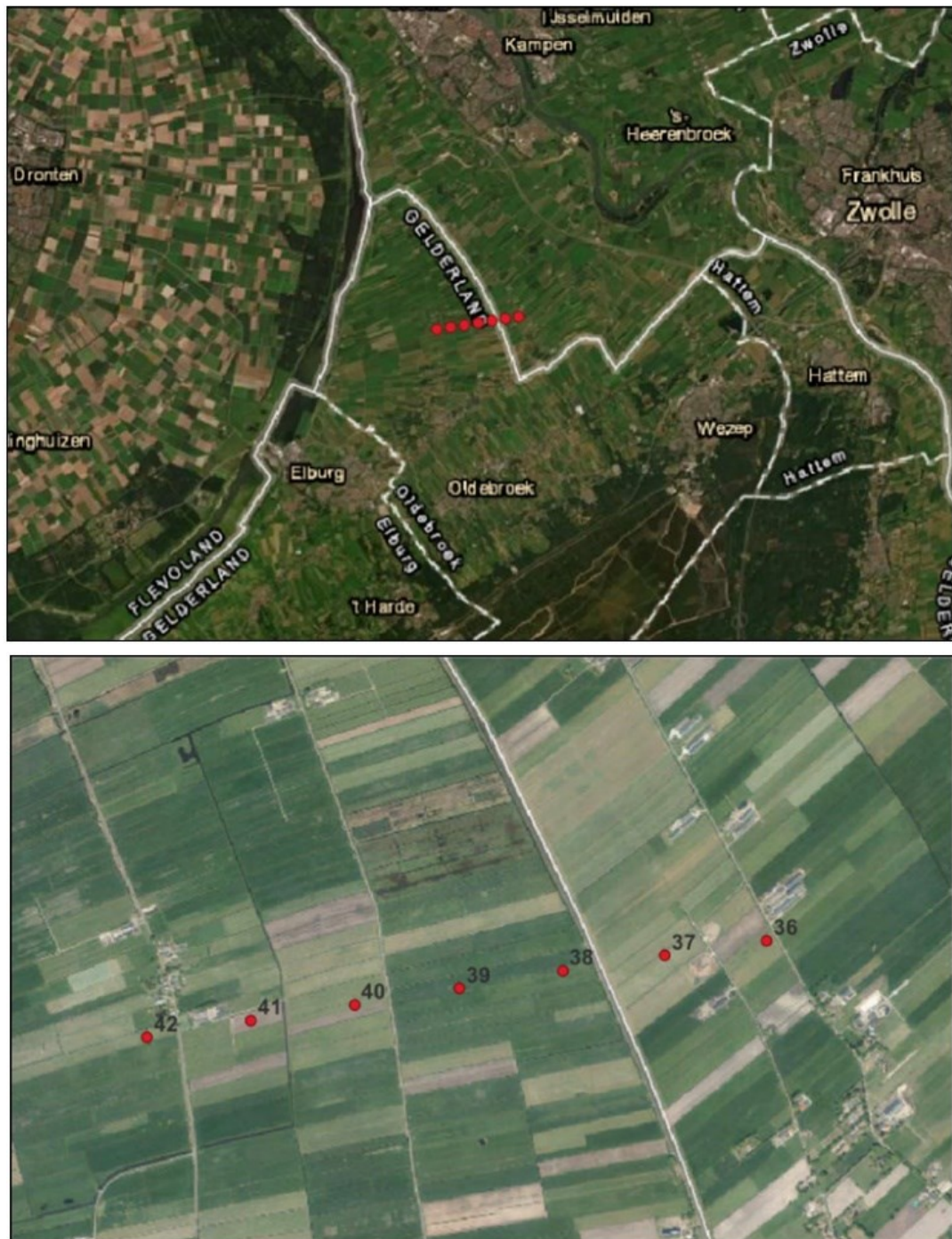
11 november 2022

Zaaknummer

2022-009588

Blad

9 van 10

BIJLAGE 2 – KAART PROJECTGEBIED

Figuur 1. (Globale) ligging van hoogspanningsmast 42 (meest westelijke) waarop dit besluit betrekking heeft.

Datum

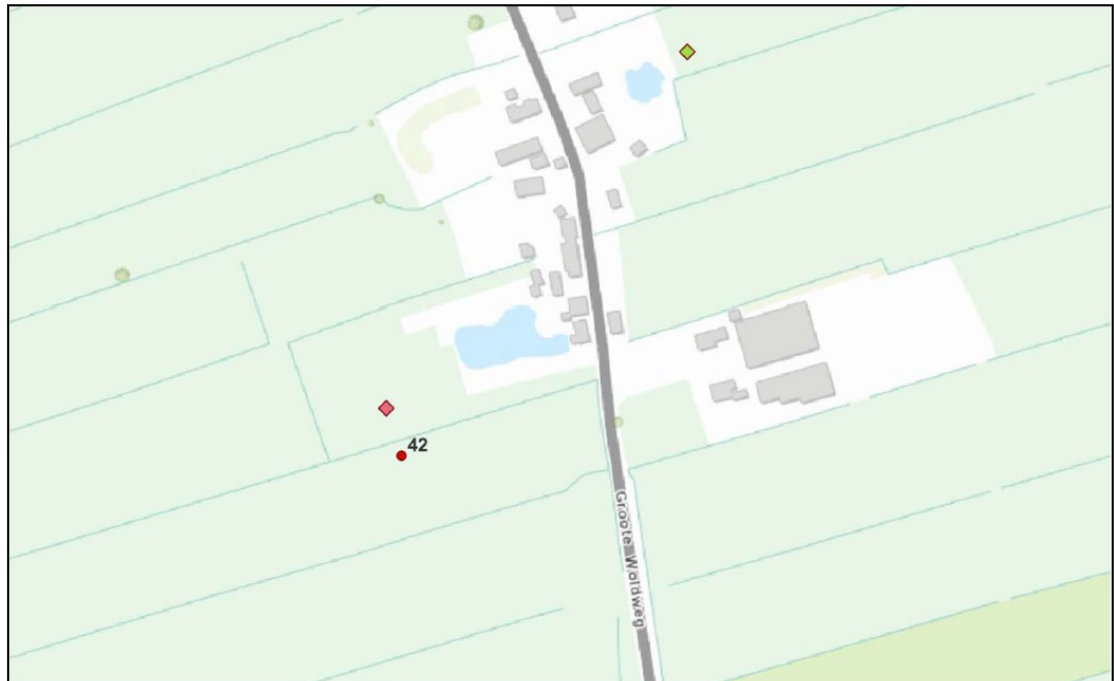
11 november 2022

Zaaknummer

2022-009588

Blad

10 van 10

BIJLAGE 3 – MITIGERENDE MAATREGELEN

Figuur 2. Locaties alternatieve nestlocaties voor ooievaar (ruiten) ten opzichte van het huidige ooievaarsnest in mast 42 (rode stip).